

„Dimmalætting“ ar „Skillevej“ — í øðrum umfari.

Fyri aðru ferð rekur »Dimmalætting« á sína innibiltu upp-dagan av, at javnaðarmenn standa við »Skillevejen« í poli-tikki sínum.

Hóast vit í svargrein okkara gjølla rættleiddu blaðið í tess misfatan, skulu vit einaferð enn royna at lýsa tí úr villuni, tað hevur flokt seg í viðvíkjandi okkara stöðu.

Vit eru fegnir við, at »Dimmalætting« hevur gjørt okkum rættleiddingina munandi lættari tessvegna, at hennara seinasta grein tykist at hava skotið út meginpartin av teim flokku og kámu útleiðingum av teim ymsu teknum, ið skuldu prógva »sensasjóns« uppdragin. Illgrunin um ein fyristandandi skilnað ella broytan av gamlari stöðu okkara tykist nú soleiðis í hov-uðsheitum at byggjast uppá ójavnin millum okkum og Danir — harfímillum danskar socialistar — í Grønlandsmál-unum.

At vit og blað okkara kraftiga draga fram okkara ójavna við Danir í Grønlandsspurninginum kallar blaðið fyr í »kast« den nuverende Regering Handsken« og losna sambandið »med Hovedkontoret i København«. Hvat ið blaðið kallar hesa okkara stöðu, er týðningarleyst — og hon kann fyr í so vítt merkjast sum ein stríðshandski, so satt sum eitt og hvørt mótmæli og ein og hvor andrøður ímóti einum øðrum kunnu útleiggjast sum ein »stríðshandski«. Men henda okkara stöða — um blaðið vil hava tað: »stríðshandski« — er ikki nakað nýtt og knappliga íspunnið, og kann so stalt ikki vera nakað »nýt« undan kavi komið tekin uppá ein fyristandandi skilnað millum javnaðarmenn. Vit vita, at blaðstjóri »Dimmalættingar« er ungur og hevur einans haft høvi til at fyllt við sum uttanfyristandandi. Men vit hugsa tó, at hann má vita, at foroyiskir javnaðarmenn frá fyrstu stund hava verið við at kraft Foroyingum mestu sómðir í Grønlandi uttan mun til, annaðhvørt danska social-radikala ministerið og javnað-armenn í Danmark vóru við ella ikki. Og stöðan hjá donskum javnaðarmönnum eins og hjá Donum yvirhøvur hevur eins og nú borið ímóti okkum — og er einki nýliga tkomið.

Tað kann vera, at henda stöða teirra har niðri er »princiipiell«, sum »Dimmalætting« sigur. Men hon er eingin »princiipiell« socialdemokratisk stöða. Var hon tað, kundi ein borið ótta fyr, at hon so vildi skilt socialdemo-kratarnar og afturhaldsflokkar-nar har niðri. Men her standa teir danski flokkarnir samdir. Hvi — og hvat tað »princiipi-ella« er, ið samlar teir donsku flokkarnar til eina felagsstöðu í Grønlandsmálinum, vita vit ikki, ella lættari sagt: duga vit ikki at skilja og minni at góðkenna.

Vit vilja viðganga, at vit hava eins og Foroyingar yvirhøvur kastað Donum — annaðhvørt tað er talan um javnaðarmenn ella konservativar — »stríðshandskan« í Grønlandsmálinum. T. v. s.: vit vilja halda áfram at forhandla og krevja. Hevur sambandsflokkurin við »Dimma-lætting« og Samuelsen ikki gjørt tað sama, hóast flokkurin hoyrir til hin danska vinstraflökin í áskoðan og politikki? — og danski vinstraflökkur er einki undantak í donskum Grønlands-politikki.

Vit vóna nú, at »Dimmalætting« fatar, at okkara stríð ímóti mótsöðuni hjá Donum í Grønlandsmálinum er ikki eitt stríð við danskar socialistar um socialdemokratisk mál, ið er tað einasta stríðið, sum kann skilja javnaðarmenn, tí tað eru einans tey socialdemokratisku málini og hugsjónir, ið binda javnaðarmenn saman sum partamenn. Og viðvíkjandi teim socialdemo-kratisku »ideum«, leiðum og málum hevur ikki verið og er ikki nakar ójavni millum okkum og javnaðarmenn har niðri. So stalt er »Dimmalætting« »Skil-levejs«-tala viðvíkjandi social-demokratunum sína millum ein misskiljan ella óvitan um, hvat ið bindur og skilir socialdemo-kratar.

Tað er alto tað socialdemo-kratiska, ið bindur danskar, for-oyskar og allar javnaðarmenn saman, meðan allir uttanfyri tar socialdemokratisku reglur liggjandi spurningar sum natio-nalitets-, sambands- og sjálvstýr-is-spurningar o. a. loysast ífylgja sjálvavgeringarrættin. Í hesum spurningum kunnu, sum í Grønlandsspurninginum, javnaðarmenn væl vera ósamdir, uttan at ójavnin nervar hin socialist-iska felagsskapin.

TÍÐINDI.

Tvøroyri.

Til Grønlands eru hesi Skip farin av Tvøroyri.

Langanes, Emerald, Frida, Fagranes, Ekspedith, Vikholm, Agnas Louis, Egeria, Godthaab, Borglyn, Falkur, Örvingur, Eli-sabeth.

Hanna var farin og komin 80 fjórðingar úr Foroyum, men mátti venda aftur vegna leka.

Ein Esbjergari,

»Imanuele«, hevur í vikuni verið á Tvøroyri eftir fsi. Hann hevði selt í Hull fyr 590 Pd. Á veginum higur var eldur komið í nakað av váðum, togverki, ið lá afturi á lókkuni. 2 váð og 6 kveglar brendust. Mesanmeist-urin skalaðist hópin illa av brun-anum. Lukkan var tann, at teir

ÚR SUÐUROY

vóru so skjótt varigir við eldin, annars hevði tað verið illa vordíð.

Orsaka til eldin visti teir ong-an kanska ein neisti úr útstoyt-ingarrörinum. Turkurin hevði verið so ræðuliga nógvur, so alt var so skrórt, at einki kravdi til at festa í.

Ein dampari, Bergenbáturin „Eros“, var í vikuni á Tvøroyri eftir fiski frá a/s N. J. Mortensen.

Veðrið

hevur verið baldrut í byrjanini av juli. Eplini hava fingið tað fast. Í summum bygdam t. d. í Sandvík hevur stormurin farið sera bondskliga fram.

Gamla Katrin

í Trongisvági fyllti um dagirnir 89. Tað eru bert fá ár, síðan hon gekk í fisk. Ná liggur hon og er reidiliga vónalig. Hon er ein av teim góðu gomlu, ið hava slitið og sleipað at kalla nátt og dag, men kortini hava fingið stundir at fingist við lesnað. Hóast sorg og mótgonga hitti hana, var hon ongantíð mótfallin, men ferðaðist í freystinum til at koma til nakað betri, tá ið lívstráðurin einaferð slinar. Hann, ið kom á tal við hana, sannaði, at góður er gamal í ráðum.

Vit ynskja henni, at teir síðstu dagarnir megu verða mildir og góðir.

Tvøroyramenn eru í ferð við at byggja eitt 10-mannafar til kapp-røður á Ólavssøku.

Nú er so knøpp tíðin til Ólav-søku, at tað er vakkult, um teir kunnu mæta til dystin í ár.

Úr útheiminum.

Eysturrikið sperrar landamarkið við Týskland. Rumbul móti nazistunum.

Tað er allment kunngjørt, at landamarkið millum Týskland og Eysturrikið er sperrað av Eyst-urrikarum. Orsøkin sigst at vera, at nazistarnir hava gjørt álöp á dr. Stadle.

Hitt Brúna húsið í Innsbruck er »okkjúperað« av politinum. Fleiri nazistleiðarar eru settir fírar, rikistýskir agitatorar eru átkoyrdir, nazistflokkurin gjørður ólógligur.

Eingin brunafári meir av ravmagninum.

Tað er ikki fá hús, ið gjøgnum tóðirnar eru brend niður í kalda kol vegna »korkslutning«. Fárin fyr í tílikum bruna tykist ikki at vera longur. Tað sigst, at danskur elektrikari hevur upp-funnit eitt apparát, sum forðar fyr bruna við »korkslutningi«.

Uppfinningin er ein »glim-lampes«, sum tekur til at lýsa, so brátt nakað verður í vegin við »installatiónini«. Á hendan hátt varar lampan frá, at vandi er á veg. Ókist vandin fyr »korkslut-

ningi«, verður streymurin »auto-matisk« slitin.

Uppfinningarin hevur tikið pa-tent uppá uppfinningina í teim flestu londum, og »forhandlar« við ymsk verðaldarfeløg um sølu av hesi lampu. Danir vænta í hesari uppfinning at hava fingið ein stóran »exportartikkul«, ið vil veita abeði til hóp av men-niskjum.

Hugenburg troðkaður burtur.

Hugenburg, ið hevur sitið sum Hitlers rikisministari, er Týsk-lands størsti rikmaður. Hann eigir so gott sum øll Týsklands bløð og filmsfeløg og er ein av Týsklands størsti industriharrum. Tað hevur leingi røð fram undir at skúga hann frá og seta rein-an Hitlermann í hans stæð. Men tað hevur drýggjað út. »Ætlandi« hava Hitlersmenn ræðstáð fingið henda kapitalistharran upp hálsin. Men nú tykist, sum útlendsk bløð siga frá, felagsskapurin mill-um teir báðar stóru Hitler og Hugenburg at vera brostin. Hu-genburg er fráfarin sum ministari, flokkur hans er uppløystur fingið somu lagnu sum javnað-arflokkurin og kommunistarnir.

Hugenbergs søga er so stalt úti, í fyrstu syftu í hvussu er, og Hitler hevur einareðið, bukti-na og báðar endarnar. Í Týsk-landi eru allar röddir bundnar uttan tær, ið reka Hitler orindi — men hvussu leingi varar hans-ara makt? Munu ikki tær bundnu kreftirnar í loyndum leggja sprengingnottar og móka rötina av á Hitlers harðræðis og frælsis kúgan?

25 ára fongsul.

Síðan drápið á hins víðgítta flýguvara Lindbergs líta son hendi fer Amerika móti barnaráns-monnum.

Maður við navni Kennet Buck er av nevningum vorðin dømdur sekur í at hava burturfort eina líta smágentu, Margaret Mac-matt, ið er dóttir amerikanskan rikmann.

Dómurin er 25-ára fongsul.

4 milliúnir av arbeiðsleysum í U. S. A. fáa arbeiði til 1. oktobir í ár.

Summir menn meti hina ar-beiðsleysa flokkinn í Ameriku til 17 milliúnir. Hetta ræðuliga tal hongur sum eitt deyðsðor yvir Ameriku, og allir hugsandi sam-felagsstýrandi har yvir bryggja høvdið við at finna bót fyr hesari landsins vandrúkk. Vit lesa í útlendskum bløðum, at generalurin Hugh S. Johnson í New York boðar frá, at hann innan 1. oktobir vil hava veitt 4 milliúnir av teim arbeiðsleysu arbeiði.

Harra Johnson er av president Roosevelt settur sum forseti fyr statsins neyðhjálpararbeiði.

Til neyðhjálpararbeiði eru játtað 3.300.000.000 dollars. Hesin peningur skal bert nýttast til ame-rikanskar borgarar. Innfluttir, sum ikki hava fingið borgara-rætt, sleppa ikki upp, uttan mun annaðhvørt teir eru familjufor-syrgjarar við börnum ella teir eru leysgangarar. Hin innflutti flokkurin er ógvuliga illa við við hesa skipan og flytir fram, at øll foreldur til amerikanskar bor-garar — eitt hvørt barn, ið er

føtt íð Amerika, hevur borgar-arrætt — mega eiga rætt til ar-beiði, ið verður gildið við pen-ingi, ið eisini er goldin av teim innflutta við ongum borgarrætti.

Mary Pickford

hevur arvað 850.000 dollars aftaná mommu sína. Henda pening hevur frú M. Pickford sett í eitt »fond«, sum skal nýtast til kynsturliga venjan av limum í Pickford-ættini.

Eisini uniformsband í Noregi.

Framsett er uppskot um lóg, sum setir forboð fyr almenna nýtan av uniformum, uniforms-deilum, armbindum ella tilíkum ásýnligum teknum, ið ávísu be-rnar sum limir av einum po-litiskum flokki ella felag. So stalt er uniformsband í teim trinum skandinávsku lond-unum — Danmark, Svøríki og Noreg. Umframt í hesum lond-um er í ymsum øðrum londum sett bann fyr at nýta politisk uniforms ella annað frámerki.

Gandhi verður áklagaður fyr í at vera kristin.

Á einum stórum fundi í Poone, har »ortodoksir« bra-minir vóru komnir saman, var hin víðgítta hugsjonaradurin mikli Gandhi áklagaður fyr í at vera kristin og lesandi alt ov mikið í bibliuni. Samstundis var send ein áheitan til hansara um at forða hansara sonar Davidas giftarmál við teirri kvinnu, ið hann var trúlovaður við, tess vegna at hon var av einari lægri »kastu«.

Verðaldar rikasta kvinna

er Barbara Hutton. Hon er ein-asti arvingur til hina størstu formágu í U. S. A. At hennara tilkomandi maður ikki er nakar minni enn ein prinsur, er rim-uligt, tá ið tað skal vera fínt. Hon er í París fyr í keypa sær brúdarstás. Hon sigst at hava ógvað Parísararnar við sínum ógliga keypi. Soleiðis var hon ein fyrimíðdag úti, ein »litan túr berte«. Tá ið hon kom heim aftur, hevði hon keypt einans nakrar smásakir, sum hon segði bert kostaðu 100.000 kr.

Hvussu nógvir túsundir svangir munnar kundu ikki mettast, um hesin oyðsladi pen-ingur var nýttir til matkeyp til tey fáateku.

Leir- og kolvirki í ljósmála.

Nú tykist virkispeningurin at vera fingin til vegar til kol-, benzin- og leirvirki á Tvøroyri.

Tann ravmagnskraft, ið hetta virki vil koma at nýta, ifall tað kemur í lag, er ætlað til 600.000 kwt. um árið, einar 3 ferðir so nógv sum Tvøroyri nú brúkar.

Spurt er fyr hjá kommununi, um hesin streymur kann fáast frá ravmagnsverkinum í oyni.

Verkfroðingar væntast upp í einum av teim fyrstu skipunum.

Mangt vildi skipast um, um tann »svarti diamanturin« í okk-ara fjøllum kom til heiðurs og æru!

Ansvarhavandi blaðstýrari fyr Suðuroyar-síðuna: P. M. DAM